



## **FIT - TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR**

**Gudikatur: Dr. Philip M. Magri LL.D; M.A. (Fin.Serv); M.Phil (Melit)**

**Seduta ta' nhar it-Tnejn, 14 ta' Gunju, 2021**

**Talba Nru: 6/ 2020 PM1**

**77 Ltd (C36886)**

**Vs**

**Melissa Scerri Seguna  
(212592(M))**

**It-Tribunal,**

Ra l-avviz fl-ismijiet premissi pprezentat fit-tleltax (13) ta' Jannar, 2020 illi, ghar-ragunijiet hemmhekk premissi, il-konvenuta ghandha tigi ddikjarata li agixxiet bi ksur tal-klawsoli numri 25 u/jew 26 tal-kuntratt tas-6 ta' Jannar, 2018 u konsegwentement tigi ordnata thallas lill-attrici l-ammont ta' tlett elef euro (€3000) bhala danni prelikwidati ai termini tal-klawsola numru 39 tal-istess kuntratt b'rizultat

tal-istess ksur, bl-imghax sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjez inkluz dawk tal-mandat ta' sekwestru, kontra l-konvenuta ngunta in subizzjoni.

Ra d-dokument anness mal-istess avviz ossija il-kuntratt t' impjieg datat 6 ta' Jannar, 2018 u wkoll il-kopji tal-imejls rispettivament datati 24 ta' Settembru, 2018, u 19 ta' Frar, 2019.

Ra r-risposta tal-konvenuta li permezz taghha eccepjet illi l-pretensjonijiet tar-rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt u t-talbiet ghandhom jigu michuda bl-ispejjez. Salv eccezzjonijiet ulterjuri, Bl-ispejjez u bl-imghax kontra r-rikorrent.

Sema' x-xhieda ta' Dr. Karl Peralta u ra d-dokumenti ezebiti minnu waqt is-seduta tal-15 ta' Gunju, 2020.

Ra l-affidavit tal-konvenuta prezentat waqt is-seduta tal-5 t' Ottubru, 2020 u sema'wkoll ix-xhieda ta' Dr. Karl Perlata in kontro-ezami wkoll waqt l-istess seduta.

Sema' x-xhieda tal-konvenuta waqt is-seduta tad-9 ta' Novembru, 2020 u ra d-dokumenti ezebiti minnha waqt l-istess seduta.

Sema' x-xhieda tal-konvenuta in kontro-ezami waqt is-seduta tat-18 ta' Jannar, 2021.

Sema' t-trattazzjoni bil-fomm tal-avukati difesnuri tal-partijiet waqt is-seduta tal-31 ta' Mejju, 2021.

Ha konjizzjoni tac-cirkostanzi kollha tal-kaz.

Ra li l-kawza baqghet differita ghas-sentenza finali ghas-seduta tal-lum.

### **Ikkunsidra**

Illi din hija kawza li permezz taghha s-socjeta` attrici qed tipprova tagixxi abbazi ta' klawsola penali kontenuta fil-kuntratt t'impjieg maghha tal-intimata qua impjegata fi hdan l-istess socjeta`. B'mod partikulari is-socjeta` attrici, filwaqt li tirreferi ghall-klawsoli numerati 25 u 26 tal-kuntratt t'impjieg datat 6 ta' Jannar, 2018 (Dok. 'A' a fol. 2 et. seq. tal-process) tallega li l-intimata kisret l-istess klawsoli billi permezz ta' diversi

emails, fosthom dawn datati 24 ta' Settembru, 2018 u 19 ta' Frar, 2019, baghtet informazzjoni pertinenti ghall-istess socjeta` attrici fosthom *templates* ta' kuntratti u informazzjoni koncernanti proprjeta` llistjata maghha minn indirizz tal-imejl tax-xoghol taghha ghall-indirizz persunali taghha. Konsegwentement, a tenur tal-klawsola numru 39, l-istess socjeta` attrici qed titlob is-somma ta' tlett elef euro (€3000) bhala danni prelikwidati ghal tali ksur.

Illi ghal tali talba il-konvenuta ghazlet li tillimita d-difiza taghha ghall-eccezzjoni generika li "*l-pretensjonijiet tar-rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt u t-talbiet ghamdhom jigu michuda bl-ispejjez.*" Saret rizerva wkoll ghal eccezzjonijiet ulterjuri li qatt ma gew proposti.

Illi a sostenn tat-talbiet attrici ir-rapprezentant tas-socjeta` attrici ikkonferma li l-intimata kienet impjegata fi hdan l-istess socjeta` gestita minnu bhala direttur tal-istess u dana a tenur tal-kuntratt t'impjieg taghha datat 6 ta' Jannar, 2018. Huwa kompla jghid kif:

*Dokument 'B' (anness mal-avviz) huwa filfatt wiehed mill-emails li ahna skoprejna li kien gie mibghut mill-email address tax-xoghol fi hdan is-socjeta' attrici tal-konvenuta u cioe' minn (omissis) ghal dak li jidher li huwa l-email personali taghha u cioe' (omissis). Anness ma' din l-email kien hemm commission agreement with owner kif jidher ukoll rizultanti mill-istess e-mail. Dokument 'C' jindika e-mail li ntbaghtet ukoll fl-istess gurnata, nghid li filfatt fl-istess gurnata cioe' fl-24 ta' Settembru 2018 intbaghtu zewg (2) e-mails, wahda fis-siegha u tmintax (13:18) ta' wara nofsinhar u iehor fis-siegha u ghoxrin minuta (13:21) ta' wara nofsinhar. Fit-tieni e-mail, mat-tieni e-mail kien gie anness ukoll letting agreement residential or commercial. Fuq mistoqsija tat-Tribunal nghid li dawn id-dokumenti li kienu gew annessi mal-istess e-mail jikkostitwixxu templates u cioe' kuntratti li wiehed jimliehom bid-dettalji tal-klijenti partikolari li jkollna. Il-kuntratti kienu gew redatti mis-socjeta' attrici stess. Dawn il-kuntratti konna ilna nuzawhom ghal dawn l-ahhar hmistax-il sena. (...) Nghid li apparti d-dokument 'D' a fol 11 tal-process fil-fatt din l-email kienet tikkontjeni mhux biss il-video li*

*jinsab indikat f' dokument 'D' a fol 11 imma wkoll it-tieni folja tal-istess li qed tigi prezentement esebita u mmarkat mit-Tribunal bhala dok KP1 li tinkludi d-dettalji tal-klijent taghna li kienu ddettalji generattivi ghal Glenn Charles Jones u l-kariga li ghandu fi hdan il-kumpanija Andromeda Group Limited. Nghid li apparti dawn l-emails fil-fatt kien hemm e-mails ohrajn li kienu gew mibghutin mill-konvenuta lill-email taghha personali. Qieghed fil-fatt f'pozizzjoni li nesebixx dawn l-emails. Hemm ukoll e-mail datata l-10 ta' Meju 2019 li qed tigi mmarkata mit-Tribunal bhala dok KP2 li kienet tinkludi hames (5) attachments 3 immarkati rispettivament: Qormi, Luqa, Mosta, Tarxien u Gharghur, kienu dettalji fuq proprjetajiet. Nghid li fir-rigward ta' dawn il-proprjetajiet dawn kienu proprjetajiet li kienu gew identifikati minn klijent taghna li f'dan ir-rigward kien potential buyer jew potential lessee u li hu kien qed jikkunsidra bhala idejali ghal generu ta' negozju li xtaq li jaghmel. Jiena ma nistax nifhem kif dawn l-emails kienu gew mibghuta ghall-email personali tal-konvenuta, nghid fil-fatt li ma ghandhom l-ebda relevanza ghat-tip ta' xoghol li hi kienet twettaq ghas-socjeta' attrici dak iz-zmien. Qed nesebixxi e-mail ohra datata 10 ta' Meju 2019 li jidher li ntbaghtet mill-email tax-xoghol tal-konvenuta ghall-istess email taghha personali fis-saghtejn (14:00) ta' wara nofsinhar tal-istess jum, din lemail tinkludi six (6) attachments li huma mmarkati rispettivament bhala: Birkirkara, Mellieha, Bugibba, Fgura, Attard, Zebbug u Mosta. Bhal e-mail ta' qabel dawn il-proprjetajiet ikunu gew identifikati mill-klijent li jkun possibli akkwirent jew possibli nkwilin li jkunu proprjetajiet li jkun qed jikkunsidra bhala idonju ghan-negozju jew ghattip ta' xewqat tieghu.*

Illi effettivament il-klawsola numru 25 tipprovdi kjarament:

*Office Administrator may not transfer, forward and copy in any manner whatsoever information, data, correspondence, agreement, rules and regulations of the firm including but not limited to the firm's databases and marketing material including but not limited to photos of oneself. Amendments and deletions shall be carried out diligently.*

Filwaqt li l-klawsola numru 26 tipprovdi wkoll:

*Office Administrator will send and receive emails using only (omissis) (work email address) on 'Outlook'. Office Administrator will reply to emails by the next working day and will copy – in Cc – the director and manager of the firm and tutor if any. The work email address will only be used to carry out a service to the Firm and it will not be used to subscribe to social networks such as Facebook, skype and messenger (e-social networks). Only pending emails will be left in the inbox folder. Emails received and sent will be filed accordingly. Emails may be filed in the Archive folders and never deleted from the Deleted items folder.*

Illi t-Tribunal isib li s-socjeta` attrici irnexxielha certament tipprova li, permezz tal-emails ezebiti, l-intimata kissret almenu dak espressament maqbul permezz tal-klawsola numru 25 u dana billi baghtet lilha nnifisha kopji ta' kuntratti, vidjow u data ohra li kjarament kienet tappartjeni lill-istess socjeta` attrici u dana b'mod ripetut.

Illi ghal dan, l-unika spjegazzjoni li pruvat taghti l-intimata kienet li “*jien bghatthom lili nnifsi biex fil-free time tieghi tad-dar minhabba li x-xoghol m'ghandniex cans nistudja x'hemm miktub ghaliex jiena dina kienet l-ewwel darba li hdimt f' agenzija sabiex inkun naf x'ser nghid lin-nies li jidhlu ghandna u meta jcemplu speċjalment biex ikunu jafu r-rata tal-commission u nkun naf il-mistoqsijiet li jsaqsuni*” (ara f' dan is-sens affidavit taghha prezentat waqt is-seduta tal-5 t' Ottubru, 2020). In kontro-ezami wkoll hija baqghet issostni li “*Fuq mistoqsija tat-Tribunal x'kienet ir-raguni li ghaliha jien bghatt dawn id-dokumenti minn fuq l-email tax-xoghol ghal fuq l-email tieghi personali biex b'hekk xorta wahda kien ikolli naccedi ghal kwistjonijiet tax-xoghol issa tramite l-email personali tieghi nghid li dawn kienu jirrigwardjaw dokumenti li jiena kelli nistudjahom peress li regolarment kien qed ikolli naffaccja ruhi ma'certu domandi dwar dawn l-istess dokumenti.*”.

Illi fir-rigward ta' klawsoli penali bhal dawk mertu tal-azzjoni odjerna jinsab regolarment deciz mill-Qrati Taghna li:

*Kif ulterjorment spjegat, “il-klawsola penali f’ kuntratt hija klawsola li biha wiehed mill-kontraenti sabiex jassikura l-ezekuzzjoni ta’ l-obbligazzjoni minnu assunta jobbliga ruhu ghal xi haga ghall-kaz li hu ma jezegwix l-obbligazzjoni li jkun assumta” (Kollez. Vol. XLI P II p 1108; “Direttur tal-Kummerc -vs- Marie Louise Gatt”, Appell, 5 ta’ Ottubru 1998); Minn dan jitmnessel ghalhekk illi min jobbliga ruhu taht penali li josserva l-obbligazzjoni minnu assunta hu obligat ihallas dik il-penali jekk hu ma jipprovax illi kien hemm xi raguni li tezentah minn dik il-penali (Kollez. Vol. XLIII P I p 259) (Vanguard Billiard Tables Ltd vs Zurrieq Football Club deciza mill-Onor. Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fit-22 ta’ Gunju, 2005).*

Hekk ukoll jinsab deciz li:

*Il-klawsola penali hija għamla ta’ danni pre-likwidati li biha l-kreditur tal-obbligazzjoni jehles mill-obbligu li jipprova li garrab ħsara, għaliex jistrieħ biss fuq il-fatt li d-debitur tal-obbligazzjoni ma jkunx wettaq fil-hin dak li mal-parti l-oħra jkun intrabat li jagħmel (Mary Rose sive Mary FALZON SANT MANDUCA vs Mario GRIMA deciza mill-Onor. Prim’Awla tal-Qorti Civili fit-8 ta’ Marzu, 2005).*

Illi t-Tribunal huwa tal-fehma li, fil-kaz in ezami wkoll, ukoll għandu japplika l-principju tal-*pacta sunt servanda* b’rispett ukoll għal dak li jinsab espressament provdut fir-rigward ta’ klawsoli penali taht l-art. 1118 et. seq. tal-**Kodici Civili**. L-intimata fl-ebda waqt ma kkontestat il-validita` tal-obbligu patwiti minnha la permezz tal-eccezzjoni tagħha u lanqas tramite x-xhieda tagħha. Anzi, bil-kontra ta’ dan proprju pruvat tiggustifika il-ksur tagħha tal-istess obbligu billi tirreferi għall-htiega li hija tghid li kellha sabiex tistudja it-termini u l-kundizzjonijiet tal-kuntratti li hija tghid li kienet tghaddi lill-klijenti. Madanakollu it-Tribunal isib li tali verzzjoni la hija kredibbli fil-fatt u lanqas tista’, fid-dritt, isservi sabiex tehles lill-intimata mill-effetti ta’ tali ksor kuntrattwali.

Jibda sabiex jinghad li, kif jirrizulta kjarament mill-kuntratt t’ impjeg tagħha, hija kienet giet impjegata bhala Office Administrator b’xogħol li kien, kif imfisser mill-istess direttur tal-kumpanija, limitat għal xogħol fl-ufficju bhala amministratur tal-istess

u mhux bhala *property negotiator*. It-Tribunal isib li assolutament m'huwiex kredibbli li sabiex l-intimata tistudja ahjar il-kundizzjonijiet tal-kuntratti tas-socjeta` attrici hija kellha tibghat tali kuntratti, perdipiu` f'*word format* u bhala *templates* lill-indirizz persunali taghha tal-imejl. Fl-ewwel lok, l-intimata stess ma fissanx liema kienu daww l-aspetti li hija kellha 'tistudja' u lanqas ma tressqet xi prova da parti taghha ta' domandi li, skont hi, kienu jsaqsu lilha l-klijenti (minkejja n-natura merament amministrattiva tax-xoghol taghha) u li hi ma kenitx tkun tista` twiegeb jekk mhux billi 'tistudja' l-kuntratti tas-socjeta` attrici. Fi kwalunkwe kaz, xejn ma kien josta lill-istess intimata li tuza l-hin taghha fuq ix-xoghol sabiex tiffamiljarizza ruhha ma' tali kuntratt *multo magis* meta kif tixhed hi stess, kienet proprju hi li ezigiet illi ma jkollhiex access ghall-imejl tax-xoghol fuq il-mobile taghha u kwindi barra l-hinijiet tax-xoghol taghha (ara f'dan is-sens il-kontro-ezami tal-istess intimata li, f'tali rigward xehdet: "*Naqbel ma' dak li qed jigi suggerit lili li jiena stajt naccedi ghall-email tax-xoghol tieghi mid-dar, nghid pero`li dan kien minnu sakemm wasalna f' certu punt fejn jiena kont infurmajtu li ma ridtx nibqa' aktar naccedi ghal din l-email mid-dar u fil-fatt kont waqqaftu. Fuq mistoqsija tat-Tribunal nghid li dak li ghamilt jiena kien li nehhejt l-application Gmail minn fuq il-mobile tieghi, Fuq mistoqsija tat-Tribunal nghid li dak li pero` l-email personali tieghi hija Yahoo u din staht nidhol fuha b'mod normali u bqajt naghmel hekk.*"). Aktar minn hekk l-intimata ma ggustifikat bl-ebda mod il-htiega taghha li tibghat lilha nnifisha, oltre *templates* ta' kuntratti appartenenti lill-istess socjeta` attrici, informazzjoni u data ohra appartenenti lill-istess socjeta` bhalma kienu vidjows u dettalji ohra ta' proprjeta` llistjata mal-istess socjeta` attrici.

Illi mill-aspett legali jinghad ukoll li l-intimata kellha tkun ben a konoxxenza tal-kundizzjonijiet li kienu jirregolaw l-impjieg taghha u kwindi kellha tara li, qabel ma tikser tali obbligi, tara li tgharraf lill-istess socjeta` attrici bir-ragunijiet li kellhom, skont hi, jiggustifikawha li taccessa tali data tramite l-imejl persunali taghha u kwindi titlob u tara li totjeni deroga bil-miktub u b'mod preventiv ghal dak regolarment sottoskritt minnha u li, skont l-art. 1121 tal-**Kodici Civili**, jikkostitwixxi mhux biss il-ligi li turbot liz-zewg kontraenti (permezz ta' drittijiet u obbligi ma jistghux jigu unilateralment varjati jew derogati) imma li waqqghu lill-konvenuta fil-penali hekk kif wettqet dak li hija kellha tkun taf li ma setghetx twettaq. Lanqas jirrizultaw ebda minn daww ic-

cirkostanzi li, skont il-ligi, jistghu iwasslu sabiex l-effetti ta' tali penali jigu mtaffija jew ridimensjonati. It-Tribunal isib li s-socjeta` attrici ikkunsidrat il-ksur ripetut tal-kuntratt t'impjieg tal-konvenuta mill-istess konvenuta bhala ksur wiehed a tenur tal-klawsola numru 39 tal-istess kuntratt.

Illi finalment it-Tribunal ma jistax ma jirreferix ghall-fatt li, tramite s-sottomissjonijiet tar-rapprezentant legali tal-attrici sar tentattiv sabiex issir referenza ghal aspetti li certament ma jirrizultawx ecepiti mill-istess intimata permezz tar-risposta taghha. Huwa wkoll risaput li:

*“Argument legali dedott f' nota ta' sottomissjonijiet u mhux bhala eccezzjoni formali, ma jobbligax lill-Qorti li tqisha bhala tali. Diversament ikun jammonta ghal strapp procedurali li jista' jkun ta' pregudizzju serju ghall-kontroparti, oltre li jkun ukoll jammonta ghal intralc mhux awtorizzat fuqil-proceduri 'in corso'.”* **FALZON ANTIDA vs APS BANK LIMITED** deciza mill-Onor. Prim' Awla tal-Qorti Civili fit-28 ta' Mejju, 2003 fost diversi ohrajn)

Kif inghad hawn fuq hija llimitat ruhha sabiex teccepixxa generikament li t-talbiet huma infondati fil-fatt u fid-dratt u xejn izjed. Hawn ukoll il-Qorti Taghna kellhom diga` l-opportunita` li jikkumentaw dwar it-tifsira li ghandha tinghata lil tali eccezzjoni. Per ezempju, l-Onor. Qorti tal-Magistrati fil-kawza fl-ismijiet **Maltacom p.l.c. v. Carmelo Bonello** deciza fit-18 ta' Frar, 2008 ikkumentat li tali eccezzjoni hija effettivament *“eccezzjoni generika illi huwa nfondat imma ghaliex kellu jkun infondat ma rrizultax”*. F'tali rigward dan l-istess Tribunal kif diversament presjedut diga` esprima ruhu dwar l-effetti ta'tali eccezzjoni generika u vaga ghall-ahhar bhall-unika eccezzjoni imressqa mill-konvenuta f'dawn il-proceduri wkoll:

*“Huwa ferm wisq facli li konvenut f'kawza jaghti difiza/eccezzjoni wahda generika u jistenna – jew jippretendi – illi it-Tribunal joqghod jispigola gewwa l-provi rakkolti matul il-procediment jew ifittex qalb l-eventwali sottomissjonijiet sabiex ilibbes lil tali difiza/eccezzjoni generika b'libsa partikolari. Dan m'ghandux ikun hekk. Hekk kif l-parti attrici ghandha turi sew u car x'qed titlob, il-kompitu tal-parti konvenuta hija li tindividwa sew*



*ghaliex u kif qed tirrezisti istanza. (...) Ghalhekk, jekk il-konvenut ried xi haga partikolari biex il-qaghda tieghu tigi agjevolata jew biex minnha jiehu xi vantagg, hu kien mistenni jartikola hsibijietu b' mod idoneju u b' manjiera cara fil-mument appozitu (i.e., fl-eccezzjonijiet) u mhux li jkun ritwalment generiku, vag u/jew ekwivoku u informalment jikristallizza d-difiza tieghu man man li jiehu sura l-procediment jew fis-sottomissjonijiet finali.” (Dr. Jean Karl Soler v. Ministru ghas-Sahha deciza minn dan it-Tribunal kif diversament presjedut fil-5 ta' Novembru, 2020)*

A skans ta' ripetizzjoni it-Tribunal odjern jaghmel referenza ghal dak li jinghad f' din l-istess sentenza u jaghmel tieghu il-konkluzjonijiet raggjunti fir-rigward ta' tali eccezzjoni generika, liema konkluzjonijiet huma certament applikabbli wkoll ghall-kaz in ezami.

Illi, ai fini ta' kompletezza jinghad li d-decizjonijiet citati mir-rapprezentant tal-intimata a sostenn tal-posizzjoni tal-klijenta taghha biss waqt it-trattazzjoni bil-fomm tal-istess kaz senjatament il-kawza deciza mill-Onor. Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet **Mario Galea v. Renald Casha** fil-31 t'Ottubru, 2001 u wkoll il-kawza deciza mill-Onor. Qorti tal-Appell (Inferjuri) fl-ismijiet **Antonio Camilleri v. Salvatore Sicurella** datata 26 ta' Mejju, 2021 ma jistghux jigu ritenuti applikabbli ghall-kaz odjern tenut kont li f'dan tal-ahhar ma gewx sollevati l-ebda mill-eccezzjonijiet li gew sollevati f'tali proceduri filwaqt li l-fattispeci ta' dawn iz-zewg kazijiet huma wkoll ftit jew wisq differenti minn dawk tal-kaz in ezami. Konsegwentement, in linea mal-kazistika l-ohra hawn fuq citata, certament li m'huwiex il-kompitu tat-Tribunal illi f'dan l-istadju jikkunsidrahom wisq anqas li jiddeterminahom – minkejja li l-intimata stess tramite r-risposta taghha stess ghazlet li ma tressaqhomx sabiex ikunu jistghu jigu indirizzati tramite l-provi prodotti fil-kors tal-istess proceduri.

Illi ghaldaqstant it-Tribunal isib li t-talba attrici hija fondata fil-fatt u fid-dritt u fil-fatt timmerita li tigi akkolta.

Ghaldaqstant it-Tribunal qieghed jaqta' u jiddeciedi dan il-kaz billi, filwaqt li jichad l-eccezzjoni tal-konvenuta, jilqa't-talba attrici limitatament billi jsib li l-intimata kisret il-klawsola numru 25 tal-kuntratt t'impjeg taghha u jikkundanna lill-istess konvenuta

thallas lill-istess socjeta` attrici is-somma ta' tlett elef euro (€3000) bhala danni prelikwidati skont il-klawsola 39 tal-istess kuntratt u dana bl-imghaxijiet mid-data tal-1 ta' Frar, 2020, data tan-notifika lilha tal-avviz odjern u bl-ispejjez, inkluz dawk tal-mandat ta' sekwestru, kontra l-istess konvenuta.

**Avukat Dr. Philip M. Magri LL.D. M.A. (Fin. Serv.) M.Phil.**

**Gudikatur**